

Тази неделя в [електронната библиотека](#) на [desebg.com](#) ви представям едно от актуалните заглавия, които отскоро са на книжния пазар

„**До моя съвременник. Есета**”

на

[Георги Марков](#)

▪

В една част тези есета се публикуват за първи път и книгата не е компилация от известните му [„Задочни репортажи за България”](#) или от издадената в България след промените „Когато часовниците са спрели. Нови задочни репортажи” (ИК „П. К. Яворов”, 1991 г.).

Някои от есетата, като „Позицията”, „Поръчката”, „Твоята Америка”, „В памет на Атанас Далчев”, са отпечатани за първи път в едно малко известно дори на литературните историци и критици издание с колекционерска стойност, а именно „Литературни есета” от 1982 г. в Париж, издадени тогава от политическия емигрант Красимир Пеев, открит няколко години по-късно мъртъв в жилището, което обитава във френската столица.

Други са публикувани в една също малко известна книга с библиографска стойност и отдавна изчерпан тираж – „Аз бях той” – 121 документа за и от Георги Марков (София, 1999 г., подбор и съставителство Любен Марков).

Някои от есетата, включени в „До моя съвременник”, бяха отпечатани преди две години в портал „Култура” по време на гражданските протести против кабинета Орешарски

Непреходното слово на Георги Марков, наш съвременник

Написано от Христо Христов
Неделя, 28 Юни 2015 09:25

поради актуалното им съдържание към случващото се в България.

Произведенията на Георги Марков в новото издание са писани в периода 1971-1978 г. и част от тях тогава са излъчени в рубриката „Лично мнение” по радио „Дойче веле”, с което писателят започва да си сътрудничи в края на 1971 г. и в началото на своята политическа емиграция на Запад.

Интересно е, че някои от есетата, чрез които днес новите поколения българи могат да преоткрият убития от Държавна сигурност с помощта на КГБ през 1978 г. в Лондон писател, като например „Врагоманията”, са в основата на сигнала агенция „София-прес” през 1972 г., с който комунистическият режим впряга своята репресивна система, за да въздаде „правосъдие”, като образува делото срещу Марков и в крайна сметка го осъжда задочно на 6 години и половина затвор за това, че е написал „редица статии с клеветническо съдържание, засягащи държавния и обществен строй в НРБ, които през периода 1971-1972 г. са излъчени в емисиите на радио „Дойче веле” – ФРГ”.

Онова, което читателите ще открият веднага в написаното от Георги Марков преди 40-45 години е актуалността му днес. Затова и в предговора философът и журналист Тони Николов много удачно е посочил, че писателят е наш съвременник.

И някак как неговото непреходно слово да не звучи съвременно, когато писателят говори за „липса на действителни промени”, за това, че „правдивостта и истинността непрестанно са захвърляни в задния български двор”, а „грубостта, лъжата и лицемерието властват”. За това, че щом „един народ, който някога е бил пословичен с честността си, след десетилетия на „успешен социализъм” е създал огромен процент крадци”.

И още по-вярното: „Днес България няма или почти няма никакви личности. Бихте ли ми казали кой от ръководителите на партията е личност? Езерото от личностите е заменено с блатото на чиновниците.”

Той ни провокира с размислите си за онази нетърпимост и омраза, която властна по българските ширини, и която навремето описва като „собствения фашизъм”: „Може би първият белег на собствения фашизъм е отказът ни да признаем съществуването на

Непреходното слово на Георги Марков, наш съвременник

Написано от Христо Христов
Неделя, 28 Юни 2015 09:25

другите човешки същества като равноправни, равностойни и независими от нас”.

Или ни захвърля във въртежа на времето: „Възможна ли е промяна? Има ли въобще промяна? Променя ли се нещо на този свят? Можем ли наистина да бъдем сигурни, че хората, които сме срещнали вчера, днес не са същите?” („В очакване на Годо”).

И нещо много българско, наследено от комунистическото минало: „Особено ще бъдеш улеснен от простия закон: „Който не е с нас, е против нас”. Ти ще получиш полезния списък на приятелите си и враговете си” („Позицията”).

За да стигне до самозаблудите ни:

„Лъжи се, скъпи мой, лъжи се все така необуздано, все така страстно се лъжи, защото лъжата ти дава много повече от истината, прави живота ти далеч по-интересен, по-смислен, несравнимо по-богат, лъжи се, мили мой, докато можеш да си вярваш.”

Георги Марков, „До моя съвременник. Есета”, изд. „Комунитас”, 2015 г., 363 страници, цена 11 лв.